

Sygn. akt I C 1100/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dominika Romanowska

Protokolant: Ewelina Kiałka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 stycznia 2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa **K. C.**

przeciwko **Skarbowi Państwa (...) w W.**

o **zapłatę**

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 120 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Na oryginale właściwy podpis

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 09 lipca 2012 r. powód, K. C., domagał się zasądzenia od Skarbu Państwa - (...) w W. zadośćuczynienia w wysokości 120.000 zł tytułem naruszenia dóbr osobistych powoda poprzez umieszczenie go na oddziale szpitalnym (...) z osobami zarażonymi wirusami HIV i HCV, zatajenie przez administrację (...) powyższego faktu i narażanie powoda na bezpośrednie zagrożenie zarażeniem wirusami HIV i HCV.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że w okresie od dnia 30 marca 2012 r. do dnia wytoczenia powództwa przebywał na oddziale szpitalnym wraz z osobami zarażonymi wirusami HIV i HCV. Powód podniósł, iż nie został poinformowany o powyższym fakcie przez administrację (...), jak również nie powzięto środków zapobiegawczych zarażeniu, tj. jak zapewnienie dodatkowych środków higieny. K. C. zarzucił, że powyższym działaniem administracja (...) narażiła go na bezpośrednie niebezpieczeństwo zarażenia się wirusami. Nadto podał, że na oddziale szpitalnym jest jedna łóżnia, z której korzystają zarówno osoby chore i zarażone jak i zdrowe, a administracja (...) nie podejmuje dodatkowych środków ostrożności zapobiegających zarażeniu pozostałych skazanych korzystających ze wspólnego pomieszczenia. Powyższe działania administracji (...) stwarzały, w ocenie powoda, zagrożenie zarażeniem wirusami HIV i HCV, co uzasadnia w jego przekonaniu zasądzenie żadanego zadośćuczynienia.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana, Skarb Państwa - (...) w W., wniosła o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami procesu. W uzasadnieniu swojego stanowiska strona pozwana podała, że zgodnie ze standardami europejskimi nie izoluje się osób, które są nosicielami wirusów HCV i HIV. Nadto wskazała, że stan zdrowia skazanych jest objęty tajemnicą lekarską, a zatem strona pozwana nie ma prawa ujawniać takich informacji pozostałym skazanym. Zarzuciła, że jeżeli faktycznie w celi z powodem przebywała osoba będąca nosicielem wirusów HCV i HIV to nie była to osoba chora, a jedynie zarażona, a jej stan zdrowia pozwalał na przebywanie w celi. Strona pozwana

podniosła także, iż nie jest możliwym, aby powód był narażony na zachorowanie, jeżeli przestrzegał podstawowych zasad higieny.

Powód, ustosunkowując się do twierdzeń strony pozwanej, podtrzymał żądanie pozwu, podając, że strona pozwana nie zapewniała podstawowych środków higieny, zaprzeczył również jakoby łaźnia, z której korzystają wszyscy osadzeni była dezynfekowana.

Sygn. akt I C 110/12

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód, K. C., w (...) w W. przebywał w okresie od stycznia do lipca 2012 r. oraz od lutego 2013 r. do 06 marca 2013 r. Powód został skierowany do odbywania kary w pozwanej jednostce penitencjarnej z powodu wyrażenia chęci podjęcia nauki, następnie wobec rezygnacji z kontynuowania szkolenia został przeniesiony - zgodnie z wyborem - do (...) w S., położonym blisko jego miejsca zamieszkania. K. C. w momencie przyjęcia do (...) została założona książka zdrowia. Został on poinformowany o profilaktyce chorób zakaźnych, potwierdzając ten fakt własnoręcznym podpisem na pierwszej stronie książki. Powód w celi mieszkalnej został osadzony wraz z osobami będącymi nosicielami wirusów HIV i HCV. O powyższym powód został poinformowany przez współosadzonych. Więzienna służba medyczna jest związana tajemnicą lekarską, nie ma prawa informować osadzonych o stanie zdrowia współosadzonych. W celi mieszkalnej osadzeni korzystali z jednej wspólnej umywalki oraz miski. Każdy z osadzonych posiadał własny zestaw naczyń, sztućców. Środki higieniczne nie są limitowane. Osadzeni są zobowiązani do utrzymania czystości w celi pod rygorem zastosowania kar dyscyplinarnych. W celi znajduje się również kącik sanitarny, oddzielony murowaną ścianą od celi mieszkalnej, pozwalając na zachowanie intymności. Powód, podobnie jak i inni osadzeni mają prawo do korzystania raz w tygodniu z łaźni z ciepłą wodą. Łaźnia jest dezynfekowana, utrzymywana w czystości.

Dowód:

- oświadczenie M. B. k. 4

- zeznania świadka N. S. e-protokół z dnia 19 września 2013 r. 00:04:17-00:05:59
- przesłuchanie przedstawiciela strony pozwanej R. K. e-protokół z dnia 19 września 2013 r. 00:15:09-00:15:45, 00:16:05, 00:21:46, 00:23:02-00:24:59

Powód podczas pobytu w (...) w W. nie został zarażony wirusami HIV i

HCV.

Bezsporne

Powód korzystał z pomocy medycznej w pozwanej jednostce penitencjarnej. Skazani w ambulatorium uzyskują doraźną pomoc medyczną, są przyjmowani według harmonogramów, jednakże w razie zagrożenia życia są przyjmowani poza kolejnością, bądź też wzywane jest pogotowie ratunkowe. K. C. podczas pierwszej i drugiej wizyty w dniu 17 lutego 2012 r. i 21 marca 2012 r. nie zgłaszał żadnych skarg ani dolegliwości. W dniu 29 marca 2012 r. zgłosił się na obdukcję -został pobity przez współosadzonego, stwierdzono naruszenie czynności narządów ciała na okres poniżej 7 dni, kolejna wizyta miała miejsce w dniu 30 maja 2012 r. z powodu infekcji górnych dróg oddechowych (katar). W czerwcu 2012 r. powód zgłosił się do lekarza z powodu złego samopoczucia psychicznego. W lipcu 2012 r. powód był dwukrotnie konsultowany - za pierwszym razem nie stwierdzono żadnych odchyień od normy w badaniu fizykalnym, podczas kolejnej wizyty skarżył się na problemy z zasypianiem. W 2013 r., kiedy to powód przebywał w pozwanym (...) z powodu podejmowanych czynności procesowych, zgłosił się dwukrotnie na konsultacje lekarską - raz na obdukcję, kolejny raz - bez skarg. Dowód:

- dokumentacja medyczna powoda w aktach osobopoznawczych

- zeznania świadka N. S. e-protokół z dnia 19 września 2013 r. 09:13-12:13

- przesłuchanie przedstawiciela strony pozwanej R. K. e-protokół z dnia 19 września 2013 r. 00:25:45-00:26:45

K. C. podczas pobytu w (...) w W. nie skarżył się na warunki osadzenia i współosadzonych, zgłaszał natomiast obawy o swoje bezpieczeństwo. Dlatego też złożył wniosek o wycofanie go z nauczania i przeniesienie do jednostki penitencjarnej położonej blisko jego miejsca zamieszkania.

Dowód:

- przesłuchanie przedstawiciela strony pozwanej R. K. e-protokół z dnia 19 września 2013 r. 00:15:45-00:16:05

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił w oparciu o dokumentację medyczną i osobopoznawczą K. C., oświadczenie M. B., zeznania świadka N. S., przesłuchanie przedstawiciela strony pozwanej R. K.. Sąd odmówił wiarygodności powodowi, który zarzucał niezapewnienie mu humanitarnych i wystarczających środków higieny, bowiem powód nie sprostął w tym zakresie ciężarowi dowodu (art. 6 kc). Powód żądanie zapłaty zadośćuczynienia wiązał z naruszeniem jego dobra osobistego w postaci zdrowia poprzez osadzenie go w jednej celi z osobami będącymi nosicielami wirusów HIV i HCV oraz poprzez nie poinformowanie go o powyższym, czym - w przekonaniu powoda - narażono go na zagrożenie zarażeniem HIV i HCV.

Podstawę prawną żądań powoda stanowiły art. 23 i 24 kc. Zgodnie z pierwszym z powołanych przepisów, dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. W myśl art. 24 § 1 kc ten, czyje dobro

Sygn. akt I C 110/12

osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

W świetle przytoczonych przepisów oraz art. 6 kc, powód musiał wykazać fakt naruszenia jego dóbr osobistych przez pozwanego oraz - jeśli chodzi o żądanie zasądzenia sumy pieniężnej tytułem zadośćuczynienia - także jego winę (art. 415 i 448 kc). Pozwany mógł się natomiast bronić zarzutem, że ewentualne naruszenie przez niego dóbr osobistych nie było bezprawne i w tym zakresie na nim spoczywał ciężar dowodu. Po analizie całokształtu materiału dowodowego Sąd uznał, że zostało naruszone dobro osobiste powoda w postaci prawa do zdrowia. Sama fakt umieszczenie powoda w jednej celi z osobami zarażonymi wirusami HIV i HCV ingeruje w sferę jego dóbr osobistych. Podkreślić należy, iż brak jest jakichkolwiek przepisów nakazujących izolację chorych na żółtaczkę typu C, czy HIV (tym bardziej będących jedynie nosicielami a nie chorymi na żółtaczkę czy AIDS) od pozostałych osadzonych, gdyż zgodnie z Regulaminem organizacyjno - porządkowym z dnia 25 sierpnia 2003 r. (Dz. U. Nr 152, poz. 1493) kryterium rozmieszczenia skazanych w celach jest płeć, wiek, uprzednie odbywanie zasadniczej kary pozbawienia wolności albo kary aresztu wojskowego. Samo przebywanie w celi z osobą zakażoną nie stwarza ryzyka zarażenia. Zauważyć trzeba, iż administracja (...) ani tym bardziej więzienna służba zdrowia nie mogą informować pozostałych osadzonych o stanie zdrowia współosadzonych, albowiem dane te stanowią tajemnicę lekarską. Niemniej wszyscy skazani przyjmowani do (...) są informowani o profilaktyce chorób zakaźnych. Jak ustalono pouczony w przedmiocie

zapobiegania chorobom zakaźnym został również powód, co wynika z jego książki zdrowia. Stosowanie podstawowych środków higieny, utrzymywanie czystości również w celi mieszkalnej - co było egzekwowane przez administrację (...) - wystarczająco zapobiega zarażeniu. Świadczy również o tym okoliczność, że powód nie został zarażony ani wirusem HIV ani wirusem HCV w czasie pobytu w pozwanej jednostce penitencjarnej. W celach była wprawdzie zimna woda a raz w tygodniu osadzeni mieli możliwość skorzystania z gorącej kąpielii w łaźni. Łaźnie spełniały odpowiednie warunki sanitarne, były regularnie dezynfekowane. Osadzeni otrzymywali przydziały środków czystości i środków higienicznych. W przekonaniu Sądu w żaden sposób administracja (...) nie naraziła powoda na zagrożenie zarażenia wirusem HIV czy HCV.

Nie powinno budzić wątpliwości, że każdy pobyt w (...), czy (...) wiąże się z naturalnymi dolegliwościami w postaci pogorszenia standardu życia, ale co do zasady

obejmuje to zwykle następstwa przymusowej izolacji. Otwarta lista chronionych prawnie dóbr osobistych została uzupełniona o uprawnienie do godnych warunków odbywania kary w (...). Zakresu dóbr osobistych osób przebywających w (...) nie można poszerzyć o prawo do izolacji od osób chorych (HCV), czy zarażonych wirusem HIV. Powinności mogłyby jedynie dotyczyć dopełnienia właściwych standardów sanitarno-higienicznych przez (...), a powód nie wykazał jakoby pozwana jednostka penitencjarna ich nie przestrzegała.

Zatem, wobec braku cechy bezprawności działań i zaniechań władzy publicznej (warunki sanitarno-higieniczne) oraz braku dobra osobistego podlegającego ochronie (zakwaterowanie z osobą chorą na HCV i HIV), Sąd oddalił powództwo jako oczywiście bezzasadne.

Rozstrzygnięcie o kosztach oparto treść art. 98 § 1 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Zasądzona na rzecz strony pozwanej od powoda kwota 120 zł stanowi koszty zastępstwa procesowego w sprawie o odszkodowanie i zadośćuczynienie związane z warunkami wykonywania kary pozbawienia wolności (§10 ust. 1 pkt 25 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu).